

Niet die 'vervloekte stikstofkaart' van het rijk

Een groep Eemlandse boeren, verenigd in de Boeren Businessclub, heeft maandagavond, met de Utrechtse landbouwgedeputeerde Mirjam Sterk om tafel gezeten om te praten over de stikstofproblematiek en de transitie naar duurzame landbouw. Resulteerde dat al direct in oplossingen? Nee, zeker niet.

Mirjam van Twisk

Eemnes ■ Maar Sterk slaagde er wel in de sterk verhitte gemoederen onder de boeren een beetje te sussen en oogstte aan het einde van de avond zelfs applaus. Over een aantal zaken is de gedeputeerde heel duidelijk. De agrarische sector, ook die in Eemland, zal moeten verduurzamen. Daaraan valt niet te ontkomen.

Maar op weg daar naartoe zal de 'vervloekte stikstofkaart' van het

rijk wat Sterk betreft in ieder geval niet leidend zijn. Liever wil zij samen met de boeren onderzoeken hoe de huidige problemen opgelost kunnen worden. Uitgangspunt daarbij is kijken naar hoe het wél kan, in plaats van naar wat er allemaal niet kan.

Sterk vindt het beschamend hoe de overheid tegenover de boeren is komen te staan. „Ik zit hier met een gevoel van falen.” Aan de provincie nu de taak op plannen te maken. „Hoe we die opdracht gaan uitvoeren mogen we zelf bepalen. Voor ons is de basis het bieden van toekomstperspectief. Daarbij draait het niet alleen om stikstofreductie, maar er liggen ook opgaven voor bodemdaling, waterkwaliteit en het realiseren van natuur.”

Belonen

Hoewel er van rijkswege nog heel veel onduidelijk is, schetst de landbouwgedeputeerde toch al een denkrichting. Die bestaat uit een pakket van instrumenten waarmee de boeren perspectief geboden kan worden. Innovatie is daar één van, maar daarnaast wordt ook gedacht aan het belonen van werk dat de boeren voor de maatschappij doen.

„Als je de waterkwaliteit verbe-

Uiting van boerenprotest in Eemnes.

CASPAR HUURDEMAN

tert, dan betaal je minder waterschapslasten', wordt als voorbeeld genoemd. Evenals langjarige contracten voor natuurbeheer waarbij de boeren een vergoeding ontvangen die vergelijkbaar is met die van terreinbeheerders. Samen met diverse marktpartijen zoekt de provincie momenteel naar meer modellen die geld voor de boeren kunnen opleveren. Aan de boeren vervolgens de vrijheid om te bepalen wel-

ke 'instrumenten' uit de provinciale koffer zij willen gebruiken om de gestelde doelen te halen.

Koplopers

De Eemlandse boeren slaan hierop aan. Zij werken met hun weidevoelbeheer immers al meer dan vijftien jaar aan natuurherstel en hebben met hun extensieve bedrijfsvoering van gemiddeld één koe per hectare nog maar weinig

mogelijkheden verder af te schalen. 'Wij zijn voorbeeldgebied voor heel Europa, maar staan nu wel met onze rug tegen de muur', zo wordt Sterk voorgehouden.

Die beaamt dat meteen. „Ook van provinciale staten hebben wij al de opdracht gekregen om te onderzoeken hoe we koplopers van natuurinclusief boeren kunnen compenseren. Maar hoe definieer die koplopers en hoe controleer en waardeer je natuurbeheer?”

Kapers

„Het is gewoon niet makkelijk.”, verzucht de gedeputeerde. „Daarom vraag ik jullie het gesprek met ons aan te gaan zodat we samen oplossingen kunnen vinden. En wacht daarmee niet tot het rijk helderheid geeft, want zonder plannen komt er geen geld van het rijk. Bovendien zijn er kapers op de kust”, waarschuwt ze. Zo zou Rijkswaterstaat al boerderijen opkopen om stikstofrechten te verwerven. Die rechten gaan dan verloren voor de boeren. „En RWS is niet de enige die stikstofrechten nodig heeft”, voegt ze daar nog aan toe voordat ze onder luid applaus naar huis vertrekt. De uitnodiging ligt er. Nu is het aan de boeren.